

JAARVERSLAG 2024

Kwalitatief
Onderzoekscollectief
GGZ

VOORWOORD

Voor u ligt het eerste jaarverslag¹ en beleidsplan van Kwalitatief onderzoekscollectief GGZ. In juli 2023 zijn onze statuten ingeschreven bij de notaris en zijn wij formeel een vereniging geworden. Voor de bestuursleden voelde dat als een sluitstuk van een periode van meer dan vijf jaar. Een tijd waarin we elkaar ontmoetten en uitwisselden met andere kwalitatief onderzoekers in de GGZ. Een tijd waarin de wens begon te groeien meer te kunnen betekenen voor anderen zoals wijzelf. Het was gelukt, we waren een officiële vereniging, een mooie kroon op ons gezamenlijke werk.

Voor de leden die zich bij ons hebben gevoegd was dit niet een sluitstuk, maar een begin. Zij werden lid en onderdeel van een nieuwe beweging. Zij werden onderdeel van de missie om samen te leren over kwalitatief onderzoek; kennis te verdiepen; en met elkaar te verbinden. Om bij te dragen aan een gevarieerde evidence-base voor de GGZ en aan (her)vorming van de GGZ-praktijk. Bij het samen vormgeven en uitbouwen van dit begin staan wij graag stil in dit eerste jaarverslag.

Het bestuur van kwalitatief onderzoekscollectief GGZ,

Femke Truijens, Arjen Noordhof, Marjolijn Heerings, Annemarie Kohne,
Nienke van Sambeek en Lisa Wijsen

¹ Het jaarverslag is geschreven in juni 2024, om op tijd te zijn voor de Algemene Ledenvergadering (ALV) in juli 2024. Deze ALV vindt plaats in de zomer om te voldoen aan onze statutaire verplichting jaarlijks een ledenvergadering te houden. Het is echter voor de hand liggend om een ALV te houden na het sluiten van het financiële jaar. Daarom zullen wij een volgende ALV plannen in februari 2025, en vanaf dan deze jaarlijkse cyclus aanhouden.

INHOUD

Voorwoord	2
Inleiding.....	4
De missie van KOG	4
Activiteiten 2024	5
Website ontwikkeling.....	5
Organisatie symposia	5
Oprichting Collectieven.....	6
(Her)vorming	7
Hoe verder?.....	9
Tot slot	10
Bijlage: Verslag financiën KOG	11

INLEIDING

Kwalitatief Onderzoekscollectief GGZ (KOG) is een collectief van kritische denkers, betrokken zorgverleners, enthousiaste onderzoekers, ervaringsdeskundige betekenis makers en gepassioneerde wetenschapsvernieuwers. Op 28 juli 2023 is ons collectief formeel een vereniging geworden.

DE MISSIE VAN KOG

Onze missie is om iedereen met een verlangen, voornemen of actie om kwalitatief onderzoek te doen voor en in de GGZ op weg te helpen. We doen dat via drie pijlers:

➤ **LEREN**

KOG biedt vrij toegankelijke kennisoverdracht via de website. We verzorgen navigatie in de literatuur en training en data-sessies voor studenten en professionals.

➤ **VERDIEPEN**

KOG organiseert seminars met gastsprekers die kwalitatieve methodologie vanuit hun eigen onderzoek toelichten. We delen inspirerende voorbeelden die tot denken aanzetten.

➤ **VERBINDEN**

KOG biedt een platform waar leden zich kunnen verbinden in collectieven, waar zij co-auteurs kunnen opzoeken en op de hoogte blijven van lopende onderzoekslijnen in de GGZ.

Via deze pijlers faciliteert KOG een kennisnetwerk voor kwalitatief onderzoek in de GGZ. Hiermee bieden we een antwoord op de steeds luider klinkende roep om het sterk kwantitatief georiënteerde psychologische veld te verdiepen en verbreden. Dat antwoord is niet alleen roepen vanaf de zijlijn. Verandering krijg je niet, verandering moet je doen. Geen eilandjes meer, maar samen in actie voor een evidence-base die bij de GGZ past. Op deze wijze wil KOG ook de GGZ helpen (her)vormen naar een meer betekenisvolle en inclusieve praktijk.

Het bestuur van KOG bestaat uit zes bestuursleden die de vereniging hebben opgezet: Femke Truijens (voorzitter); Marjolijn Heerings (secretaris); Lisa Wijsen (penningmeester); Arjen Noordhof (bestuurder); Annemarie Kohne (bestuurder) en Nienke van Sambeek (bestuurder). Hoe de vereniging inkomsten genereert, waaraan het geld wordt uitgegeven en hoe het vermogen wordt beheerd, staat vermeld in het financiële verslag in bijlage 1. De oprichtingsakte met de statuten van de vereniging wordt per mail toegestuurd.

ACTIVITEITEN 2024

WEBSITE ONTWIKKELING

Een plek om kennis te delen

Om bij te dragen aan onze missie om kennis over kwalitatief onderzoek beschikbaar te maken hebben wij de afgelopen jaren gewerkt aan het ontwikkelen van de website: koggz.nl. Hierop is basiskennis te vinden en is een begin gemaakt met het schrijven van verdiepingsmodules. De vereniging richt zich op de Nederlandse context binnen de GGZ. Echter, binnen de Nederlandse opleidingen psychologie zijn ook veel Engelstalige studenten. Om ook hen toegang te bieden tot deze kennis, is gestart met het maken van een Engelstalige 'spiegelwebsite'.

Om kennis over kwalitatief onderzoek verder toegankelijk te maken ontwikkelen we een serie kennisclips met laagdrempelige, toegankelijke kennis over het kwalitatieve onderzoeksproces. Deze clips zullen vrij toegankelijk zijn via onze website. Om dit mogelijk te maken is subsidie toegekend door de vereniging Filosofie en Psychiatrie.

De basis van de website staat. Het komende jaar bouwen we dit verder uit door de verdiepingsmodules verder in te vullen en uit te breiden. Hierbij willen we graag ook leden een grotere rol geven, waarbij wij zelf de eindredactie van de teksten blijven doen. Daarnaast blijven we werken aan het vullen van de Engelstalige spiegelwebsite, en gaan we de kennisclips maken en op de website plaatsen. Op de website wordt ook gesproken over een ledenhub. Dit vraagt om doorontwikkeling van de website waarvoor we momenteel de middelen niet hebben. LinkedIn blijkt voorlopig ook een geschikte plek om elkaar te vinden en te delen. Wel willen we in een afgeschermd gedeelte van de website een 'kaartenbak' maken met contactgegevens van leden die hier toestemming voor geven, zodat leden elkaar makkelijk kunnen vinden en benaderen.

ORGANISATIE SYMPOSIA

Een laagdrempelige manier om te leren en verbinden

Om elkaar op een laagdrempelige manier te ontmoeten en met elkaar te leren zijn we in januari 2024 gestart met het organiseren van maandelijkse symposia. Vijf symposia zijn georganiseerd met de thema's: *opleiding en scholing; starten met kwalitatief onderzoek; ervaringsverhalen in onderzoek; kwalitatief leren en verbeteren, en meaningful measurement*. De symposia zijn hybride, wat de gelegenheid geeft elkaar te ontmoeten alsook om laagdrempelig aan te sluiten. We zien dat de belangstelling voor de symposia groeit. Doorgaans zijn er vijf tot vijftien mensen live aanwezig en vijf tot vijftien mensen online. De symposia worden aangekondigd via de website, via LinkedIn en via de e-maillijst van geïnteresseerden. De symposia bieden ook een mooie gelegenheid om te communiceren over het werk. Achteraf posten we een kort verslag op linked-in en verspreiden we dit aan geïnteresseerden op de e-maillijst.

Hoewel de symposia goed bevalen, vraagt het ook veel in de organisatie en is de frequentie mogelijk wat hoog (maandelijks). Daarom willen we volgend jaar eens per twee maanden een symposium organiseren en leden vragen om deze mee vorm te geven. Hybride werken

heeft voordelen maar is zeker niet ideaal. We overwegen om vijf online symposia te organiseren zodat leden en aspirant-leden laagdrempelig kunnen deelnemen. Daarnaast willen we ook meer gelegenheid creëren voor netwerken. Daarvoor willen we één of twee jaarlijks een live inhoudelijk programma met een aansluitende borrel organiseren. Eén van deze bijeenkomsten zal tevens de ALV zijn.

In principe zijn de symposia bedoeld voor (aspirant-) leden. We vinden het belangrijk dat mensen laagdrempelig kennis kunnen maken met onze vereniging. Tegelijkertijd moeten we ook alert blijven op de duurzaamheid van de vereniging. Daarom willen we mensen actiever aanmoedigen om lid te worden als zij een symposium bezoeken. Tot slot willen we meer engagement genereren van de leden bij de symposia, zodat zij mee de agenda en vorm bepalen en de inhoud mee kunnen genereren. Tijdens de ALV gaan we graag met leden in gesprek over de vorm van de symposia, wat interessante thema's zijn en hoe leden verder willen bijdragen. Aan de hand daarvan bepalen we hierin verder onze strategie.

OPRICHTING COLLECTIEVEN

Leergemeenschappen om te verdiepen

Om met elkaar te kunnen verdiepen faciliteert KOG leergemeenschappen, de zogenaamde collectieven. Hierin staat partnerschap, uitwisselen en van elkaar leren centraal. Er is een start gemaakt met een *Beginnerscollectief*. Uit inventarisatie onder geïnteresseerde beginners en licht gevorderden bleek de meest acute behoefte te liggen in een intervisiegroep waar mensen concrete kwesties in kunnen brengen waar ze tegenaan lopen en mee worstelen tijdens het opzetten of doen van kwalitatief onderzoek. Per september start daarom een online intervisiegroep die eens per zes weken bijeen komt. De data voor het seizoen 2024/2025 zijn inmiddels vastgelegd. Deelname is niet geheel vrijblijvend; we zoeken een gecommitteerde groep van mensen die in principe bij iedere bijeenkomst aanwezig zijn.

Daarnaast starten we een collectief *Kwalitatief leren en verbeteren*. Hierin komen medewerkers van GGZ organisaties samen die vanuit kwalitatieve methoden zoals spiegelgesprekken samen aan kwaliteit werken. De eerste bijeenkomst van dit collectief vindt plaats in september 2024.

Tenslotte lanceerden we het idee voor een collectief *Opleiding & Scholing*. Omdat op diverse opleidingsinstituten (universiteiten, hogescholen, klinische opleiders, ea) geijverd wordt om kwalitatief onderzoek in curricula aan te bieden of toe te staan in (afstudeer-)projecten, zijn er landelijk verschillende kartrekkers die lesmateriaal, handleidingen en evaluatie modules en -criteria hebben ontwikkeld. De ambitie is om deze materialen te verzamelen, te gebruiken om een 'best practices' aanpak te ontwikkelen, en te delen onder leden. Hierbij zoeken we ook specifiek naar manieren waarop we - binnen een kwantitatieve opleidingswereld - om kunnen gaan met veelgestelde vragen, bezwaren en scepsis ten opzichte van kwalitatief onderzoek. Met die inzichten willen we op termijn ook op de website een FAQ module ontwikkelen die nieuwe en oude kartrekkers kan ondersteunen.

We willen vooral duurzaam groeien als vereniging en niet meer opzetten dan dat we ook kunnen dragen. Het komende jaar gaan we graag door op de ingeslagen weg. Wanneer leden rondom een bepaald thema een collectief willen starten, dan kan de vereniging hierin faciliteren. Op de ALV inventariseren we graag of hierin wensen liggen vanuit de leden. Aan de hand daarvan bepalen we hierin verder onze strategie.

(HER)VORMING

Elkaar vinden en ontdekken wat er al bestaat

De instroom van leden en geïnteresseerden heeft als eerste belangrijke effect gehad dat veel mensen ontdekten dat er veel meer gaande is op het gebied van kwalitatief onderzoek dan zij wisten. Dit is een belangrijke constatering: KOG is niet iets nieuws aan het beginnen, maar is bestaande ontwikkelingen aan het bundelen en versterken. Op basis van de vele enthousiaste reacties en nieuwe initiatieven valt voorzichtig te concluderen dat er momentum is voor de omslag die we zoeken. Er is behoefte aan kwalitatief onderzoek, de beperkingen van kwantitatief worden gevoeld. Voor KOG betekent dit dat we door moeten gaan met wat we doen en ook wel dat de vraag misschien wat verschuift van 'Waarom?' naar 'Hoe doe je het? en hoe doe je het goed?'.

Hervorming opleidingen

Aan de UvA wordt door twee bestuursleden van KOG (Arjen en Lisa) momenteel een vak opgezet over kwalitatief onderzoek in de Research Master Psychology. Het vak (genaamd 'Qualitative methods in Mental Health Science') zal een focus hebben op kwalitatief onderzoek in de klinische psychologie, waarbij verschillende methoden aan bod komen. Er worden verschillende gastsprekers uit het veld uitgenodigd om te spreken over hun expertise. Het zal het enige strikt kwalitatieve vak zijn in een verder zeer kwantitatieve opleiding.

Aan de Erasmus Universiteit Rotterdam is akkoord gegeven aan een bestuurslid van het KOG (Femke) om als onderdeel van de curriculumherziening Psychologie een nieuw mastervak te maken waarin studenten kunnen kiezen tussen geavanceerde statistiek of kwalitatieve onderzoeksmethoden. De insteek van het vak is op de waarde van pluralistische methodologie voor een evenwichtige evidence-based psychologie. Daarnaast wordt de leerlijn psychologische onderzoeksmethoden & psychometrie opengesteld voor kleine blokjes pluralistisch, reflexief, mixed-methods en kwalitatief onderzoek en een meer gebruikersgeoriënteerde validering.

Aan de RINO Groep (Utrecht) werkt bestuurslid Femke als docent Wetenschappelijke Vorming en Innovatie binnen de opleiding tot Klinisch Psycholoog-Specialist. Als onderdeel van het Erasmus-team heeft Femke een keuzemodule kwalitatief onderzoek binnengebracht en wordt GZ-psychologen in opleiding tot KP-psycholoog (Giossen) met ingang van dit jaar toegestaan om het 4-jarige onderzoeksproject kwalitatief aan te pakken. Ook werkt Femke mee aan het passend maken van de evaluatiemodule, waarbij beoogd wordt kennis van andere opleiders mee te nemen (zie collectief Opleiding & Scholing).

Samenwerking beroepsverenigingen

De Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie (NVP) heeft veel interesse getoond in samenwerking met KOG, omdat zij meer kwalitatief onderzoek willen promoten. Twee bestuursleden (Arjen en Femke) zijn nu onderdeel van de wetenschappelijke commissie van de NVP en werkten mee aan het ontwikkelen van een subsidiefonds dat specifiek ook kwalitatief onderzoek wil ondersteunen. Zij gaan tevens als reviewers meewerken aan de toekenning van onderzoeksvoorstellen, en krijgen daarmee de ruimte om mee te werken aan de onderzoeksagenda van GGZ-georiënteerd onderzoek.

Invloed en bekendheid via netwerken KOG

Een andere vorm van invloed bestaat eruit dat bestuursleden van KOG regelmatig benaderd worden om mee te denken over kwalitatief onderzoek door onderzoekers die dit graag zouden willen doen, maar ook aarzelen en nog niet zo goed weten hoe. Door de beschikbaarheid van de vereniging en website en de mogelijkheid tot laagdrempelige korte

consultaties krijgen mensen een zet in de rug en durf om het avontuur aan te gaan. Zo is één van de bestuurslid Arjen inmiddels betrokken bij een aantal kwalitatieve studies van collega's aan de universiteit (UvA, VU) of in instellingen (AMC, PsyQ), en bestuurslid Femke bij onderzoek bij onder andere de klinische instellingen Lentis en Arkin. De hieruit voortkomende publicaties geven verder vertrouwen dat kwalitatief onderzoek potentie heeft en gewoon kán.

Hervorming praktijk: evaluatie van 'Het Huis'

Momenteel evalueren we het innovatieve zorgprogramma van Het Huis in Haarlem (bestuursleden Annemarie, Marjolijn en Femke). Het huis is een sterk systemisch, psychotherapeutisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie die op innovatieve wijze de zorg vormgeeft en welke wij met hen (kwalitatief) evalueren. Bij deze innovatieve werkwijze voelden de opdrachtgevers dat evaluatie op een meer standaard kwantitatieve wijze afbreuk zou doen aan het innovatieve, inhoudelijke en dynamische karakter van Het Huis. KOG bestuursleden superviseren derhalve een kwalitatief opgezet evaluatieonderzoek waarbij gebruikt wordt gemaakt van de programmatheorie die kwalitatieve en mixed methoden worden ingezet om inhoudelijk hypothesen over bijvoorbeeld werkingsmechanismen bottom-up te evalueren.

HOE VERDER?

Lobbywerk

Om kwalitatief onderzoek in de GGZ te bevorderen zullen we presentaties blijven geven waar we onze doelgroep bereiken: zowel onderzoekers als mensen uit de GGZ-praktijk. Daarnaast willen we onze invloed op relevante opleidingen verder vergroten. We plannen bijvoorbeeld het komend jaar gesprekken in met de RINO Amsterdam om met hen te bekijken hoe kwalitatief onderzoek vorm kan krijgen binnen de opleiding tot Klinisch Psycholoog-Specialist.

LinkedIn als platform voor communicatie

Het afgelopen jaar hebben wij een aantal weken de hulp gehad van een student bedrijfskunde, Marit Schreuders, die stage bij ons liep. Zij heeft ons geholpen met het opzetten van communicatiemiddelen in huisstijl, een communicatiestrategie en LinkedInpagina. Inmiddels hebben wij op onze LinkedInpagina meer dan 500 volgers en zijn er bijna wekelijks updates van activiteiten zoals rondom de symposia. Voor volgend jaar willen we met name activiteit op LinkedIn uitbreiden. Dit door tweewekelijks posts te delen met daarin onderdelen van onze website (leren en verdiepen), en meer interactie met onze volgers en geïnteresseerden te genereren. Bijvoorbeeld door het creëren van een hashtag om post over kwalitatief onderzoek in de GGZ bij elkaar te brengen. Ook willen we leden ons laten taggen in posts die relevant zijn voor andere leden, zodat wij die kunnen delen. Een actieve communicatiestrategie vraagt ook meer inzet. Hiervoor willen wij graag ondersteuning zoeken (zie onder).

Ondersteuning werkzaamheden bestuur

Het afgelopen jaar zijn we gestart als formele vereniging. Hiervoor hebben wij veel processen opgezet rondom betaling, aanmelding, symposia en communicatie. Dit brengt ook veel administratief werk met zich mee. Daarnaast hebben we ook extra opdrachten gedaan om de opzet van de website en ontwerp van de huisstijl te kunnen financieren (zoals adviseren bij evaluatie van 'Het Huis'). Met de huidige ledenaantallen hebben we voldoende middelen om de basisstructuur te financieren, maar niet om veel meer te kunnen dragen (zie financieel overzicht in bijlage 1).

Om de (financiële) administratie in goede banen te leiden willen we vanuit het lidmaatschapsgeld een boekhouder inhuren zodat we zeker zijn dat we voldoen aan de belastingregels. Ook kunnen we daarmee zorgen dat de financiële administratie goed op orde blijft en houden we inzicht in de beschikbare middelen. De huidige begroting biedt de mogelijkheid om een boekhouder aan te stellen.

Daarnaast willen we toewerken naar voldoende middelen voor het structureel inhuren van een student-assistent voor vier uur in de week om te ondersteunen bij taken als ledenadministratie, financiële administratie, organisatie symposia, onderhoud website en communicatie. Wanneer we uitgaan van de tarieven die op de Universiteit gerekend worden, is hiervoor circa 8000 euro per jaar nodig. Om deze middelen op korte termijn beschikbaar te hebben, willen we als eerste een ANBI-status aanvragen. Wanneer deze status wordt toegekend kan er belastingvrij geschonken worden aan de vereniging. We weten dat er zeker een aantal leden en andere sympathisanten zijn die onze missie een warm hart toe dragen en daaraan ook financieel willen bijdragen. Hen willen we daartoe graag de gelegenheid bieden door het doen van een schenking laagdrempelig te maken. Ondertussen willen we lidmaatschap actiever promoten zodat we kunnen

toewerken naar een ledenbasis waarmee onze vaste kosten en deze ondersteuning gedekt zijn. We verwachten hier circa 300 leden voor nodig te hebben. We verwachten dat het enkele jaren duurt om de vereniging structureel vanuit lidmaatschappen te financieren en niet meer afhankelijk te zijn van schenkingen.

Daarnaast blijven we ook komend jaar graag gebruik maken van stagiairs die we een inhoudelijk interessante stage willen bieden. We denken dan aan concrete afgebakende projecten in lijn met onze missie. Bijvoorbeeld een inhoudelijk communicatieproject, waarbij leden op video geïnterviewd worden over FAQ's rondom kwalitatief onderzoek en hier korte films van genereren.

TOT SLOT

Onze vereniging staat. Kwalitatief onderzoek is niet meer weg te denken uit de GGZ. Dit jaarverslag laat zien hoe wij afgelopen jaar aan deze basis hebben gewerkt. Dit jaarverslag is echter niet alleen het verslag van het begin van een beweging, maar is ook te lezen als uitnodiging. Een uitnodiging van ons als bestuur aan (aspirant-)leden om samen met ons te denken, betekenis te geven; te verrijken en te verdiepen. En zo samen deze beweging van waarde te laten zijn. Net zoals de kennis die we samen genereren met kwalitatief onderzoek.

BIJLAGE: VERSLAG FINANCIËN KOG

01-01-2024 - 15-06-2024

Inkomsten:

€699,32 positieve balans meegenomen uit 2023

€930,- contributies

€539,- belastingteruggave (o.a. BTW teruggave opdracht evaluatie het Huis)

Totaal: €2168,32

Beoogde inkomsten 2024:

Circa € 1000,- opdrachten (o.a. evaluatie het Huis)

€ 2500,- subsidie (Stichting Psychiatrie en Filosofie t.b.v. het ontwikkelen van kennisclips deel 2)

Kosten:

€ 624,70 kosten stagiair

€ 123,42 MijnDomein

€ 130,32 Conscribo ledenadministratie systeem

€ 39,60 zakelijke rekening Triodos

Totaal: -€ 918,04

Voorziene kosten 2024:

€ Boekhouder: vraag naar kosten staat uit.

€ 2700,- Kosten opname Kennisclips (materiële kosten subsidie Stichting Psychiatrie en Filosofie)

€ 640,- Kosten editing Kennisclips (materiële kosten subsidie Stichting Psychiatrie en Filosofie)

€ 293,34 kosten MijnDomein; Conscribo ledenadministratie systeem; Betaalrekening Triodos

Tot 31-12-2023

Inkomsten:

€ 2.500,- aan opdrachten (evaluatie van Het Huis)

€ 2.500,- aan subsidie (Stichting Psychiatrie en Filosofie t.b.v. het ontwikkelen van kennisclips deel 1)

€ 210,- contributies door bestuursleden

€ 3.323,25 aan eigen bijdrage bestuursleden (2500 gestort; 823,25 direct betaald aan notaris)

€ 2.000,- Impact Journey Erasmus Universiteit (prijs Femke Truijens)

Totaal: € 10.533,25

Kosten:

€ 1.076,36 ontwikkeling huisstijl en logo

€ 6.840,- ontwikkeling en vormgeving website

€ 250,79 kosten MijnDomein en opstart Wordpress format

€ 482,85 promotiemateriaal (flyers en posters)

€ 823,25 kosten notaris vaststellen statuten

€ 75,- Kamer van Koophandel inschrijving

€ 50,20 Digidentity t.b.v. belastingadministratie

€ 195,48 Conscribo ledenadministratie systeem

€ 40,- zakelijke rekening Triodos

Totaal: -€9.833,93

Verschil: +€699,32

Kwalitatief
Onderzoekscollectief
GGZ